

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра овочівництва

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Гарант освітньої програми

Роман ЯКОВЕНКО

“ 30 ” 10 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОВОЧІВНИЦТВО ВІДКРИТОГО ҐРУНТУ

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 20 “Аграрні науки та продовольство”

Спеціальність: 203 “Садівництво та виноградарство”

Освітня програма: Садівництво та виноградарство

Факультет: Плодоовочівництва, екології та захисту рослин

Умань – 2022 рік

Робоча програма з дисципліни «Овочівництво відкритого ґрунту» для здобувачів вищої освіти спеціальності 203 Садівництво та виноградарство освітньої програми «Садівництво і виноградарство». Умань: Уманський НУС, 2022 року 18 с.

Розробники:

Кандидат с.-г. наук, доцент Галина СЛОБОДЯНИК

Кандидат с.-г. наук, доцент Зоя КОВТУНЮК

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри овочівництва

Протокол від 27 жовтня 2022 року № 4

Завідувач кафедри овочівництва Олена УЛЯНИЧ

“21” 10, 2022 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету плодовоовочівництва,
екології та захисту рослин

Протокол від 21.10 2022 року № 4

Голова методичної комісії Андрій ТЕРНАВСЬКИЙ

21.10 2022 року

©Уманський НУС, 2022 рік

© Слободяник Г.Я., Ковтунюк З. І., 2022 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни			
		денна форма навчання		заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 7	Галузь знань <u>20 Аграрні науки та продовольство</u> ”	Нормативна			
Модулів – 7	Спеціальність <u>203 Садівництво та виноградарство</u>	Рік підготовки:			
Змістових модулів – 9		3-й	4-й	4-й	
Індивідуальне завдання – курсова робота		Семестр			
Загальна кількість годин – 270		6-й	7-й	7-й	8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4,0/4,7 самостійної роботи студента – 5,2	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Лекції			
		28 год	30 год	10 год	10 год
		Практичні заняття			
				8 год	8 год
		Лабораторні			
		24 год	42 год		
		Самостійна робота			
		34год	60	102 год	60
		Індивідуальні завдання			
34	18год		72год		
Вид контролю: залік, екзамен, курсова робота					

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Овочівництво належить до профільуючої дисципліни у плані підготовки фахівця з плодоовочівництва. При вивченні дисципліни у майбутнього фахівця формуються теоретичні знання з біології розвитку овочевих рослин, їх відношення до факторів навколишнього середовища, практичних знань у технології вирощування овочевих культур в умовах відкритого і закритого ґрунту.

Дисципліна «Загальне овочівництво» пов'язана з попереднім вивченням і знанням таких дисциплін, як загальне овочівництво, ботаніка, генетика, фізіологія рослин, мікробіологія, ґрунтознавство, землеробство, агрохімія, агрометеорологія, ентомологія, фітопатологія, агрофармакологія, механізація і автоматизація с.-г. виробництва та ін.

Мета дисципліни: опанування технології вирощування розсади овочевих рослин для відкритого ґрунту, підготовки ґрунту, сівби (садіння), догляду за ґрунтом і рослинами, правильного вибору сорту, збирання врожаю та його товарної доробки овочевих рослин груп: – капусти, – плодови, – столові коренеплоди, – цибулинні, – зелені, – бульбоплоди, – багаторічні і гриби.

Студент повинен знати: способи передпосівної підготовки насіння, строки сівби, схеми сівби і садіння розсади, норми висіву насіння овочевих рослин груп: – капусти, – плодови, – столові коренеплоди, – цибулинні, – зелені, – бульбоплоди, – багаторічні, заходи боротьби з шкідниками і хворобами та бур'янами. Повинен знати сорти і гібриди овочевих рослин груп: – капусти, – плодови, – столові коренеплоди, – цибулинні, – зелені, – бульбоплоди, – багаторічні. Знати перелік сільськогосподарської техніки призначеної для вирощування овочевих рослин груп: – капусти, – плодови, – столові коренеплоди, – цибулинні, – зелені, – бульбоплоди, – багаторічні. Знати технологію вирощування у відкритому ґрунті і збирання врожаю овочевих рослин груп: – капусти, – плодови, – столові коренеплоди, – цибулинні, – зелені, – бульбоплоди, – багаторічні.

Студент повинен уміти і мати навички: Визначати обсяги вирощування овочевих культур з врахуванням їх вимог та агрокліматичних умов господарства із забезпеченням економічно-вигідних і безпечних умов, визначити перелік культур для конвеєрного надходження на ринок якісних свіжих овочів і сировини на переробку, скласти сівозміни, визначити кращі попередники в сівозміні; вирощувати розсаду різних рослин та строків призначення; організувати догляд та висаджування розсади у відкритий ґрунт за розсадного способу вирощування овочевих рослин груп: – капусти, – плодови, – цибулинні, – зелені, – багаторічні; організувати роботи з основного і весняного обробітку ґрунту, розробляти системи удобрення, зрошення, захисту овочевих рослин груп: – капусти, – плодови, – столові коренеплоди, – цибулинні, – зелені, – бульбоплоди, – багаторічні, сівбу, догляд за овочевих рослинами у відкритому ґрунті розсадного і безрозсадного способів вирощування, збір врожаю залежно від стиглості і призначення овочевої продукції зі збереженням її якості, практикувати впровадження нових розробок у виробництво.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі овочівництва під час професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідної науки, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності бакалавра із садівництва та виноградарства - здатності до реалізації навчальних та соціальних завдань:

ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Навички здійснення безпечної діяльності.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність працювати в команді.

ЗК 7. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК 8. Розуміння вимог до діяльності за спеціальністю Садівництво та виноградарство, зумовлених забезпеченням сталого розвитку України.

Фахові компетентності бакалавра із садівництва та виноградарства - здатності до реалізації професійних обов'язків за видами професійних робіт:

ФК 1. Здатність обирати та використовувати базові знання зі спеціалізованих підрозділів аграрної науки.

ФК 2. Практично використовувати навички з вирощування посадкового матеріалу і розмноження овоче-баштанних рослин у відкритому і закритому ґрунті та грибів.

ФК 3. Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов'язаних з овочевими рослинами.

ФК 4. Здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів овочевих рослин для розв'язання виробничих технологічних задач.

ФК 5. Оцінювання, інтерпретація і синтез теоретичної інформації та практичних виробничих і дослідних даних в області овочівництва.

ФК 6. Обчислювальні навички, пов'язані із інформацією з овочівництва.

ФК 7. Уміння науково-обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин, з урахуванням їхніх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище.

ФК 8. Використання фактів і досвіду новітніх сучасних досягнень в овочівництві.

ФК 9. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ФК 10. Розуміння фундаментальних основ і використання практичних навичок вирощування овочевих культур.

ФК 11. Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих і економічних умовах.

Програмні результати навчання

ПР 1. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти з питань овочівництва відкритого ґрунту.

ПР 2. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення в овочівництві.

ПР 3. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також вирощування овочевих рослин і підтримання стабільності овочевих агроценозів із збереженням природного різноманіття.

ПР 4. Аналізувати та інтегрувати знання з овочівництва відкритого ґрунту в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи в даній галузі.

ПР 5. Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем вирощування овочевих рослин овочевих рослин груп: – капустяні, – плодові, – столові

коренеплоди, – цибулинні, – зеленні, – бульбоплідні, – багаторічні, відповідно до зональних умов.

ПР 6. Проектувати й організувати технологічні процеси підготовки і вирощування насіннєвого та посадкового матеріалу овочевих рослин груп: – капустияні, – плодови, – цибулинні, – зеленні, – багаторічні відповідно до встановлених вимог.

ПР 7. Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування овочевих рослин груп: – капустияні, – плодови, – столові коренеплоди, – цибулинні, – зеленні, – бульбоплідні, – багаторічні.

ПР 8. Планувати економічно вигідне виробництво овочевої продукції.

ПР 9. Організувати результативні і безпечні умови роботи.

ПР 10. Володіти знаннями і практичними навичками, необхідними для вирішення виробничих завдань овочівництва (враховувати вимоги овочевих культур до агрокліматичних умов і вміти їх оптимізувати, проводити передпосівну підготовку насіння, сівбу, вирощування розсади і її висаджування; реалізовувати заходи основного, весняного, передпосівного і передсадивного обробітку ґрунту, догляду за вегетуючими рослинами, зрошення, удобрення, заходи захисту і збір врожаю).

1. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. Овочеві рослин групи Капустияні

Змістовий модуль 1

Тема 1. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Капустияні (капуста білоголова).

Тема 2. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Капустияні (капуста цвітна, броколі, червоноголова, савойська, кольрабі, брюсельська, пекінська).

МОДУЛЬ 2. Овочеві рослин групи Плодови родини Пасльонові

Змістовий модуль 2

Тема 3. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Плодови родини Пасльонові. Особливості вирощування помідора у відкритому ґрунті.

Тема 4. Технологія вирощування перцю солодкого і баклажана у відкритому ґрунті.

Technology of growing sweet pepper and eggplant in the field

МОДУЛЬ 3. Овочеві рослин групи Плодови родини Гарбузові

Змістовий модуль 3

Тема 5. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин родини Гарбузові (огірок).

Тема 6. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин родини Гарбузові (кабачок, патисон).

МОДУЛЬ 4. Овочеві рослин групи Цибулеві

Змістовий модуль 4

Тема 7. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Цибулеві (цибуля ріпчаста).

Тема 8. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи

Цибулеві (часник).

Тема 9. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Цибулеві (цибуля шалот, порей, батун, слизун).

МОДУЛЬ 5. Коренеплідні овочеві рослини

Змістовий модуль 5

Тема 10. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Коренеплоди родини Лободові.

Тема 11. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Коренеплоди родини Селерові.

Тема 12. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Коренеплоди родини Капустяні.

МОДУЛЬ 6. Овочеві рослини групи Плодові родин Бобові і Тонконогові

Змістовий модуль 6

Тема 13. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Плодові родини Бобові (горох овочевий, квасоля овочева, боби).

Змістовий модуль 7

Тема 14. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Плодові родини Тонконогові (кукурудза цукрова і розлусна).

МОДУЛЬ 7. Овочеві рослини груп Зеленні і Багаторічні

Змістовий модуль 8

Тема 15. Біологічна характеристика і технологія вирощування зеленних овочевих культур.

Змістовий модуль 9

Тема 16. Біологічна характеристика і технологія вирощування багаторічних і бульбоплідних овочевих культур.

2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
<i>1</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
3 курс, 6 семестр						4 курс, 7 семестр						
МОДУЛЬ 1 Овочеві рослини групи Капустяні												
Змістовий модуль 1												
Тема 1. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Капустяні (капуста білоголова).	28	8		8		12	23	4	4			15
Тема 2. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Капустяні (капуста цвітна, броколі, червоноголова, савойська, кольрабі, брюсельська, пекінська).	18	4		2		12	15					15
МОДУЛЬ 2. Овочеві рослини групи Плодові родини Пасльонові												
Змістовий модуль 2												
Тема 3. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Плодові родини Пасльонові. Особливості вирощування помідора у відкритому ґрунті.	23	6		6		11	20	4	2			12
Тема 4. Технологія вирощування перцю солодкого і баклажана у відкритому ґрунті.	19	4		4		11	30					20
МОДУЛЬ 3. Овочеві рослини групи Плодові родини Гарбузові												
Змістовий модуль 3												
Тема 5. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин родини Гарбузові (огірок).	19	4		4		11	15	2	2			20
Тема 6. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин родини Гарбузові (кабачок, патисон).	13	2				11						20
Разом за семестр	120	28		24		68	120	10	8			102

4 курс, 7 семестр						4 курс, 8 семестр					
МОДУЛЬ 4. Овочеві рослини групи Цибулеві											
Змістовий модуль 4											
Тема 7. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Цибулеві (цибуля ріпчаста).	35	6	6	20	3	36	2	4		10	10
Тема 8. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Цибулеві (часник).	9	2	4		3	12		2		10	10
Тема 9. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Цибулеві (цибуля шалот, порей, батун, слизун).	9	2	4		3	10					10
МОДУЛЬ 5. Коренеплідні овочеві рослини											
Змістовий модуль 5											
Тема 10. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Коренеплоди родини Лободові.	29	2	4	20	3	14	2	2		5	5
Тема 11. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Коренеплоди родини Селерові.	11	4	4		3	14	2	2		5	5
Тема 12. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Коренеплоди родини Капустяні.	7	2	2		3	15				10	5
МОДУЛЬ 6. Овочеві рослини групи Плодові родин Бобові і Тонконогові											
Змістовий модуль 6											
Тема 13. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Плодові родини Бобові (горох овочевий, квасоля овочева, боби).	11	2	4	2	3	9	2	2		5	5

Змістовий модуль 7												
Тема 14. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Плодові родини Тонконогові (кукурудза цукрова і розлусна).	7	2		2		3	8				5	3
МОДУЛЬ 7. Овочеві рослини групи Зеленні												
Змістовий модуль 8												
Тема 15. Біологічна характеристика і технологія вирощування зеленних овочевих культур.	19	4		6	6	3	15	2			10	3
Змістовий модуль 9												
Тема 16. Біологічна характеристика і технологія вирощування багаторічних овочевих і бульбоплідних культур.	13	4		6		3	12		2			10
<i>Разом за семестр</i>	<i>150</i>	<i>30</i>		<i>42</i>	<i>48</i>	<i>30</i>	<i>150</i>	<i>10</i>	<i>14</i>		<i>60</i>	<i>66</i>
Усього годин	270	58		66	48	98	270	20	22		60	168

3. Теми лабораторно-практичних і семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
<i>Модуль 1, ЗМ 1</i>		3к, 6с	4к, 7с
1	Морфологічний опис видових ознак групи капуст. Сорти і гібриди.	2	
2	Розробка технологічної схеми вирощування розсади капусти білоголової ранньостиглої	4	
3	Розробка технологічної схеми вирощування капусти білоголової ранньостиглої у відкритому ґрунті	2	2
4	Розробка технологічної схеми вирощування капусти білоголової пізньостиглої розсадним і безрозсадним способом.	2	2
<i>Модуль 2, ЗМ 2</i>			
5	Морфологічний опис видових ознак, сортів і гібридів овочевих рослин групи плодові родини Пасльонові	2	
6	Складання технологічної схеми вирощування помідора у відкритому ґрунті	4	2
7	Складання технологічної схеми вирощування перцю солодкого і баклажана у відкритому ґрунті	2	
	Семінар ЗМ 2. Курсова робота	2	
<i>Модуль 3, ЗМ 3</i>			

8	Морфологічний опис видових ознак групи гарбузових. Сорти і гібриди овочевих рослин родини Гарбузові	2	
9	Складання технологічної схеми вирощування огірка у відкритому ґрунті	1	2
	Семінар ЗМ 3. Курсова робота.	1	
Всього за семестр		24	8
<i>Модуль 4, ЗМ 4</i>		4курс 7сем	4курс 8сем
10	Опис морфологічних видових ознак цибулевих овочевих рослин, сорти і гібриди	2	2
11	Складання технологічної схеми вирощування цибулі ріпчастої одно- і дворічним способами	4	2
12	Складання технологічної схеми вирощування часнику. Technological scheme of growing winter garlic.	4	2
13	Семінар ЗМ 4. Курсова робота.	4	
<i>Модуль 5, ЗМ 5</i>			
14	Морфологічний опис видових ознак, сортів і гібридів овочевих коренеплідних рослин	4	2
15	Складання технологічної схеми вирощування буряка столового.	2	
16	Складання технологічної схеми вирощування моркви.	2	2
17	Семінар ЗМ 5. Курсова робота.	2	
<i>Модуль 6, ЗМ 6, 7</i>			
18	Морфологічний опис видових ознак, сортів і гібридів овочевих рослин групи Плодові родини Бобові і Тонконогові	4	2
19	Семінар ЗМ 6, 7. Курсова робота.	2	
<i>Модуль 7, ЗМ 8</i>			
20	Морфологічний опис видових ознак, сортів і гібридів групи Зеленні овочеві рослини	2	
21	Складання технологічної схеми вирощування салату посівного розсадним і безрозсадним способом	2	
22	Семінар ЗМ 8. Курсова робота	2	
23	Морфологічний опис видових ознак, сортів і гібридів групи Багаторічні овочеві рослини і Бульбоплідні	4	2
24	Семінар ЗМ 9. Курсова робота.	2	
Всього за семестр		42	14
Разом		66	22

4. Самостійна робота

Назва теми	Кількість годин	
	денна	заочна
Підготовка до тестового контролю і опитування за темою: «Морфогенез, біологія і технологія вирощування капусти білоголової, цвітної, броколі, брюссельської, пекінської»	24	30
Підготовка до тестового контролю і опитування за темою: «Біологічні особливості і технологія вирощування овочевих групи Плодові родини Пасльонові і Гарбузові»	40	72
Підготовка до тестового контролю і опитування за темою: «Біологічні особливості і технологія вирощування овочевих групи Цибулеві і Коренеплідні»	18	40
Підготовка до тестового контролю і опитування за темою: «Біологічні особливості і технологія вирощування групи Плодові родин Бобові і Тонконогові, груп Зеленні і Багаторічні овочеві рослини»	12	20
Всього	94	162

5. Індивідуальні завдання

(курсова робота – 18 годин – денна форма навчання;
72 год – заочна форма навчання)

6. Методи навчання

Реалізація передбачених навчальним планом організаційних форм вивчення загального овочівництва вимагає забезпечити відповідність методики навчання, контролю та оцінювання кредитно-модульній та модульно-рейтинговій системі організації навчального процесу. Це передбачає проведення керівництва навчальною діяльністю студентів на лекційних і практичних заняттях, управління його самостійною роботою у позааудиторний час у відповідність до сучасних принципів взаємодії викладача і студентів. Заміна навчально-дисциплінарної парадигми освіти на гуманістичну, суб'єкт-суб'єктну уможливується за умови переорієнтації навчального процесу на пріоритетне використання програмованих, особистісно зорієнтованого активних методів модульного навчання, повне забезпечення самостійної роботи студентів засобами навчання як на паперових носіях, так і інтерактивними комп'ютерними засобами.

У відповідності до цих передумов та відведеного часу на реалізацію поставлених навчально-освітніх завдань, вивчення овочівництва відкритого ґрунту має реалізовуватися методами, які адекватно відповідають визначеним навчальним планом організаційним формам навчання:

Лекція, як провідна форма теоретичного навчання та формування основ для наступного засвоєння студентами навчального матеріалу, – методи викладу нового матеріалу та активізації пізнавальної діяльності студентів;

самостійна робота, як провідні форми формування практичної та основ навчально-дослідної підготовки, – методи активізації пізнавальної діяльності студентів та закріплення матеріалу, що вивчається;

практичні та індивідуальні заняття, модульні контрольні роботи та домашні контрольні роботи студентів заочної форми навчання, підсумковий залік, іспит як

провідні форми контролю та оцінювання знань, навичок та вмінь – методи перевірки знань, умінь та навичок.

У процесі підготовки і проведення *лекційних занять* з курсу овочівництва відкритого ґрунту необхідно сприяти набуттю і розвитку навичок, необхідних для застосування в практичній роботі агронома-овочівника .

Критеріями оцінки лекції мають бути: 1) зміст лекції (науковість, активізація мислення і проблемність, зв'язок з агрономічною практикою майбутніх фахівців, орієнтація на самостійну роботу студентів, зв'язок із змістом попередніх і наступних лекцій, міжпредметні зв'язки); 2) методика читання лекції (план лекції і його дотримання, повідомлення інформаційних джерел; пояснення математичних понять, проблемність, виділення головних думок і висновків у кінці питань та лекції;; ефективність використання лектором тексту лекції, опорних матеріалів, раціональне ведення записів на дошці; доведення завдань на самостійну роботу); 3) керівництво роботою студентів (вимоги до ведення конспекту, навчання і методичне сприяння веденню конспекту, використання прийомів підтримання уваги студентів, дозвіл задавати питання тощо); 4) лекторські дані викладача (знання предмету, емоційність, голос, дикція, мовлення, уміння триматися перед аудиторією, бачити і відчувати аудиторією тощо); 5) результати лекції (інформаційна цінність, виховний вплив, досягнення дидактичних цілей).

Практичні заняття з загального овочівництва є основною формою систематизації студентами здобутих на лекції та у процесі самостійної роботи з інформаційними джерелами теоретичних знань, формування на їх основі практичних умінь і навичок, у процесі спілкування з викладачем вчасно одержувати об'єктивну інформацію про рейтингову оцінку рівня освітньої підготовки. У методиці проведення практичних занять особлива увага має бути звернена на самостійну роботу студента з теми *напередодні заняття*: опрацювання конспекту лекції, тем по підручниках та методичним рекомендаціям для проведення практичних занять, щоб ґрунтовно оволодіти теорією питання. Саме заняття потрібно розглядати як специфічний вид самостійної роботи, яка проводиться у формі дослідного виконання практичних робіт у послідовності вивчення модулів навчальної програми.

7. Методи контролю

Під час викладання предмету реалізуються поточний, тематичний, модульний та підсумковий види педагогічного контролю. Метод усної співбесіди використовується у процесі допуску студента до виконання лабораторної роботи, а також після опрацювання студентом пропущеної лекції, на індивідуальних заняттях. Поточний контроль та практична перевірка знань студентів здійснюється у ході лабораторних занять. Тематичний (модульний) контроль, метод оцінювання результатів засвоєння змістових та дидактичних модулів здійснюється методом виконання кожним студентом індивідуального тестового завдання та розрахункової роботи.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену.

У відповідності до рішення вченої ради університету про організацію навчального процесу навчальні успіхи студента з дисципліни за підсумками поточного контролю сумарно оцінюються максимально 70 балами. На екзамені студент може максимально набрати 30 балів.

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль	Змістовий модуль	Тема	Задовільно	добре	відмінно
3 курс 5 семестр					
1	1	Морфологічний опис видових ознак групи капуст. Сорти і гібриди.	3	5	8
1	1	Розробка технологічної схеми вирощування розсади капусти білоголової ранньостиглої	8	9	10
1	1	Розробка технологічної схеми вирощування капусти білоголової ранньостиглої у відкритому ґрунті	5	6	8
1	1	Розробка технологічної схеми вирощування капусти білоголової пізньостиглої розсадним і безрозсадним способом.	5	7	8
		Семинар ЗМ 1	8	9	12
2	2	Морфологічний опис видових ознак, сортів і гібридів овочевих рослин групи плодів родини Пасльонові	3	4	7
2	2	Складання технологічних схем вирощування помідора у відкритому ґрунті	3	4	6
		Складання технологічних схем вирощування перцю солодкого і баклажана у відкритому ґрунті	3	4	6
		Семинар ЗМ 2	8	9	12
3	3	Морфологічний опис видових ознак групи гарбузових. Сорти і гібриди овочевих рослин родини Гарбузові	2	3	5
3	3	Складання технологічної схеми вирощування огірка у відкритому ґрунті	4	5	6
		Семинар ЗМ 3	8	9	12
		Разом за семестр (залік)	60	74	100
4 курс, сьомий семестр					
4	4	Опис морфологічних видових ознак цибулевих овочевих рослин, сорти і гібриди	2	3	5
4	4	Складання технологічної схеми вирощування цибулі ріпчастої одно- і дворічним способами	2	3	5
4	4	Складання технологічної схеми вирощування часнику	2	3	5
		Семинар ЗМ 4	4	5	8
5	5	Морфологічний опис видових ознак, сортів і гібридів овочевих коренеплідних рослин	2	3	5
5	5	Складання технологічної схеми вирощування моркви	1,5	2	4
5	5	Складання технологічної схеми вирощування буряка столового	1,5	2	4
		Семинар ЗМ 5	6	7	12
6	6, 7	Морфологічний опис видових ознак, сортів і гібридів овочевих рослин групи Плодові родини Бобові і Тонконогові	2	3	6
		Семинар ЗМ 6, 7	3	4	5
7	8, 9	Морфологічний опис видових ознак, сортів і гібридів зеленних і багаторічних овочевих рослин. Технологічна	3	4	5

		схема вирощування салату посівного розсадним і безрозсадним способом			
7	8, 9	Семинар ЗМ 8 і 9	4	5	6
		Разом за семестр	33	44	70
		Екзамен	18 – 30		
		<i>Підсумок (поточний контроль і екзамен)</i>	60–73	74–89	90–100

9. Виконання курсової роботи

Розрахункова частина	Захист роботи	Сума
30 – 70 балів	15-30 балів	60–100 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Практика

Організація і проведення практики – згідно методичних вказівок до виробничої практики з овочівництва.

11. Методичне забезпечення

1. Овочівництво / Практикум. За ред. В.І. Лихацького. Вінниця, 2012. 451 с.
2. Програма і методичні вказівки навчальної (наскрізьної) і технологічної практики студентів факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин, Умань, 2018 р.
3. Довідковий матеріал з овочівництва. З.Д. Сич та ін. К.: НУБіП України. 2012. 201 с.
4. Улянич О.І., Слободяник Г. Я., Тернавський А. Г., Ковтунюк З. І. та ін. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з овочівництва для студентів напряму підготовки 6.090101 – Агрономія за ознаками спеціальності «Плодоовочівництво і виноградарство»

освітнього рівня «Бакалавр». Умань, 2018, УНУС. 27 с.

5. Ковтунюк З.І., Тернавський А.Г. Методичні рекомендації для виконання курсової роботи з дисципліни «Овочівництво відкритого ґрунту» студентами денної форми навчання спеціальності 203 Садівництво та виноградарство. Умань, 2019, Уманський НУС. 12 с.

6. Плакати, таблиці, технологічні карти вирощування овочевих рослин у відкритому ґрунті.

12. Рекомендована література

Базова

1. Овочівництво / Практикум / За ред. В.І. Лихацького. Вінниця, 2012. 451 с.
2. Лихацький В.І., Бургарт Ю.Є., Васянович В.Д. Овочівництво. К.: Урожай, 1996. Ч. I. 300 с.
3. Лихацький В.І., Бургарт Ю.Є., Васянович В.Д. Овочівництво. К.: Урожай, 1998. Ч. II. 358 с.
4. Лихацький В.І., Бургарт Ю.С. Овочівництво (практикум). К.: Вища школа, 1994. 365 с.
5. Яровий Г.І. Овочівництво: навч. Посібник/ Г.І. Яровий, О.В. Романов. Харків: ХНАУ, 2017. 376 с.
6. Гіль Л.С., Пашковський А.І., Сулима Л.Т. Сучасні технології овочівництва закритого і відкритого ґрунту. Ч. 2. Відкритий ґрунт. Навчальний посібник. – Вінниця: Нова Книга, 2008. С. 144-156.
7. Сич З. Д. Овочівництво: Навчальний посібник / З. Д. Сич, І. М. Бобось, І.О. Федосій. – К.: ЦП «Компринт», 2018. 406 с.
8. Барабаш О.Ю., Тараненко Л.К., Сич З.Д. Біологічні основи овочівництва. Київ, Арістей, 2005. 341 с.
9. Улянич О.І. Зеленні та пряносмакові овочеві культури. К.: Дія, 2004. 67 с.
10. Хареба М.В., Жук О.Я., Рахметов Д.Б., Дидів О.Й., Ковтунюк З.І., Лещук Н.В., Барбан О.Б. Атлас морфологічних ознак сортів роду капусти Brassica L. (наочне доповнення до “Методики проведення експертизи сортів роду капусти з визначення відмінності, однорідності та стабільності”) К.: Український інститут експертизи сортів рослин, 2016. 171 с.

Допоміжна

1. Барабаш О.Ю. Біологічні основи овочівництва / О.Ю. Барабаш, Л.К. Тараненко, З.Д. Сич. К.: Арістей, 2005. 344 с.
2. Барабаш О.Ю. Догляд за овочевими культурами / О.Ю. Барабаш, З.Д. Сич, В.Л. Носко. К.: Нововведення, 2008. 122 с.
3. Гармонія овочевої краси та користі / З.Д. Сич, І.М. Сич. К.: Арістей, 2005. 190 с.
4. Гриби і грибівництво / П.А. Сичов, Н.П. Ткаченко. Донецьк: СТАЛКЕР, 2003. 512 с.
5. Дереча О.А. Природоохоронна технологія вирощування овочевих культур у відкритому ґрунті зони північного Лісостепу і Полісся України: Навчальний посібник. Житомир: Полісся, 2003. 208 с.
6. Дидів О.Й. Капустяні овочеві культури. Львів, 2008. 100 с.
7. Довідник овочівника Степу України / Г.І. Латюк, Л.М. Попова, П.С. Тихонов, Б.С. Ангел, С.П. Максимов, Л.М. Сапожникова, Ю.Є. Клечковський. Одеса: ВМВ, 2010. 470 с.
8. Зеленні овочеві культури / О.Ю. Барабаш, С.Т. Гутиря. К.: Вища школа, 2006. 86 с.
9. Капуста цвітна / В.І. Лихацький, В.М. Чередниченко. Вінниця: ВНАУ, 2010. 167 с.
10. Картопля / В.В. Кононученко, М.Я. Молоцький. Біла Церква, 2002. Т. 1. 536 с.

11. Картопля / В.В. Кононученко, М.Я. Молоцький. Біла Церква, 2002. Т. 2. 240 с.
12. Книга–каталог. Сорти і гібриди овочевих та баштанних культур. Харків: Магда ЛТД, 2003. 176 с.
13. Ковтунюк З.І. Накльока О.П. Слободяник Г.Я. Динаміка наростання біометричних показників рослин капусти кольрабі під дією регуляторів росту. Зб. наук. пр. Таврійського наукового вісника: Науковий журнал. Вип 103. Т 2. Херсон: Видавничий дім «Гельветика». 2018. С.9-15
14. Козак В. Гриби України. Тернопіль, 2009. 224 с.
15. Лихацький В.І. Баштанництво: Навчальний посібник. К.: Вища школа, 2002. 165 с.
16. Мельничук Д. Якість продуктів та сучасні стратегії удобрення / Д. Мельничук, М. Пильников, М. Городній. К.: Арістей, 2004. 487 с.
17. Накльока О.П., Ковтунюк З.І., Слободяник Г.Я. Формування урожаю перцю солодкого залежно від віку розсадив умовах правобережного Лісостепу України. Зб. наук. пр. Таврійського наукового вісника: Науковий журнал. Вип 100. Т2. Херсон: Видавничий дім «Гельветика». 2018. С.9-15
18. Овочівництво: Навчальний посібник / В.І. Шемавнов, О.М. Лазарева, Н.В. Грекова, О.М. Олексюк. Дніпропетровськ: ДДАУ, 2001. 391 с.
19. Подпратов Г.І. Короткий енциклопедичний словник з овочівництва / Г.І. Подпратов, З.Д. Сич, О.Ю. Барабаш. К.: ННЦ ІДЕ, 2006. 300 с.
20. Попова Л.М. Часник в Україні. Одеса: ВМВ, 2011. 154 с.
21. Стецишин П.О. Основи органічного виробництва: Навчальний посібник / П.О. Стецишин, В.В. Рекуненко, В.В. Пиндус. Вінниця: Нова Книга, 2008. 528 с.
22. Сучасні технології в овочівництві. / За ред. К.І. Яковенка. Харків, ІОБУААН, 2001. 126 с.
23. Теслюк П.С. Картопля: Практична енциклопедія. Луцьк, 2003. 300 с.
24. Улянич О.І. Зеленні та пряносмакові овочеві культури. К.: Дія, 2004. 67 с.
25. Хареба В.В. Наукові основи виробництва капусти білоголової в Україні. Харків: ІОБ УААН, 2004. 218 с.
10. Щетина С.В. Агроекологічна оцінка технологічних елементів вирощування баклажана: монографія / С.В. Щетина, В.І. Лихацький, С.П. Полторецький, М.А. Щетина; за ред. В.І. Лихацького. Умань: ВПЦ «Візаві» (Видавець «Сочінський М.М»), 2017. 216 с

Інформаційні ресурси та періодичні видання

http://www.agromage.com/stat_id.

<http://www.agrobiotech.com.ua/ua/using/onion.php>

<http://www.irrigation.org.ua>

http://www.chesnok.info/catalog_left/tehnika_dlya_vozdeljvaniya_luka.html

Агроогляд / (Серія Овочі та фрукти). Журнал плодоовочевого бізнесу. Щотижневик.

Каталог сортів рослин, придатних для поширення в Україні, щорічно.

Перелік пестицидів і агрохімікатів, дозволених для використання в Україні. Офіційне видання. К.: ЮНІВЕСТ МЕДІА. Щорічно.

Реєстр сортів рослин України, придатних для поширення в Україні (Овочеві та лікарські рослини), щорічно

Зміни та доповнення до робочої програми у 2022 році:

1. Введення лекцій і лабораторних занять на іноземній мові;
2. Доповнення списку літератури (пункт 15,20)